

GRUNKURS I SPECIALPEDAGOGIK, 10 POÄNG **Basic Special Education, 10 Credits**

LÄRDOK-kod: I1060B

1. BESLUT OCH RIKTLINJER

Kursen är en breddningsspecialisering på 1-20-poängsnivå i specialpedagogik. Kursansvarig institution är Institutionen för individ, omvärld och lärande. Kursplanen har godkänts av institutionsstyrelsen för Institutionen för individ, omvärld och lärande 2002-11-15 och fastställts av Nämnden för grundutbildning, forskning och forskarutbildning 2004-05-18.

2. FÖRKUNSKAPSKRAV

Antagen till lärarprogrammet.

3. SYFTE

Kursens syfte är att vidga studenternas kunskaper i relation till specialpedagogiska frågeställningar.

4. INNEHÅLL OCH UPPLÄGGNING

Grundkurs i specialpedagogik, varav 3 poäng VFU

Kursen utvecklar förmågan till undersökande, reflekterande och dokumenterande arbetssätt och genomförs via föreläsningar, arbete i studiegrupp och basgrupp samt genom VFU. Kursen är tvärvetenskaplig grund och innehåller fyra olika temaområden samt belyses på individ-, grupp-, organisations- och samhällsnivå.

Innehåll:

- Specialpedagogik och individuell utveckling
- Specialpedagogik i ett samhällsperspektiv
- Specialpedagogik, funktionsnedsättning och handikapp
- Förebyggande specialpedagogiska arbetssätt: ledarskap, organisation, grupprocesser samt att se hur temaområdena hänger ihop med etiska, sociala, politiska och ekonomiska frågor i relation till specialpedagogiska frågeställningar.

Kursen innehåller undersökande, dokumenterande och forskningsmetodiska inslag och uppmärksammar demokrati och mänskliga rättigheter samt har ett genus-, etnicitets- och miljöperspektiv. Vid frånvaro skall ersättningsuppgift genomföras efter överenskommelse med kursansvarig eller motsvarande.

5. EXAMINATION

Den verksamhetsförlagda delen i kursen redovisas muntligt och skriftligt. Dessutom tillkommer skriftliga examinationsuppgifter. Som betyg på kursen används något av uttrycken Väl godkänd,, Godkänd eller Underkänd. Vilka krav som gäller för att erhålla betyget Väl Godkänd och Godkänd diskuteras i samband med kursstart. Vid bedömning vägs även den verksamhetsförlagda delen in. Studenter som godkänts på kursen ska på begäran erhålla kursbevis.

6. KURSLITTERATUR OCH ÖVRIGA LÄROMEDEL

Kurslitteraturen omfattar en del gemensam litteratur och en del väljs individuellt. Det förutsätts att studenten aktivt söker och föreslår relevant litteratur i anslutning till kursinnehållet.

Obligatorisk gemensam litteratur

- Alin Åkerman, B. & Strinnholm, C. (1997). *Specialundervisning i Sverige*.
Lärarhögskolan i Stockholm. Institutionen för specialpedagogik. (41 s)
- Andersson, I. (1996). *Samverkan för barn som behöver. En handbok för lärare*.
Jönköping: Folksam/HLS förlag (241 s)
- Atterström, H. & Persson, R.S. (2000). *Brister eller olikheter? Specialpedagogik på alternativa grundvalar*. Lund: Studentlitteratur (67 s)
- Björklid, P. & Fischbein, S. (1996). *Det pedagogiska samspelet*. Lund: Studentlitteratur (126 s)
- Haug, P. (1998). *Pedagogiskt dilemma: Specialundervisning*. Stockholm: Statens skolverk: Liber distribution (71 s)
- HSFR (1999). *Etik. Forskningsetiska principer för humaniora och samhällsvetenskap*.
Humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådet. Uppsala: Produktion Ord & Form AB. (8 s)
- Liljegren, B. (2000). *Elever i svårigheter. Familjen och skolan i samspel*. Lund: Studentlitteratur. (246 s)
- Rabe, T. & Hill, A. (red). (1996). *Boken om integrering. Idé teori praktik*. Arlöv: Corona AB. (173 s)
- Rönnerman, K. (1998). *Utvecklingsarbete - en grund för lärares lärande*. Lund: Studentlitteratur. (127 s)
- Skolverket. (2001). *Att arbeta med särskilt stöd med hjälp av åtgärdsprogram*.
Stockholm: Skolverket/Liber distribution rapport 01:668. (18 s)
- Svenska Kommunförbundet. (2002). *Tiga eller tala*. Kommentusgruppen AB. 117 99 Stockholm (36 s) Tfn 08-709 59 00. Fax 08-19 24 10.

Till detta tillkommer valbar litteratur om ca 1000 sidor som kan rekommenderas av föreläsare eller väljas i samråd med kursansvarig.

Förslag till valbar litteratur

- Danielsson, L. & Liljeroth, I. (1996). *Vägval och växande. Förhållningssätt, kunskap och specialpedagogik för yrkesverksamma hjälpare*. Stockholm: Statens skolverk: Liber distribution (240 s)
- Linde, G. (red.) (2001). *Värdegrund och svensk etnicitet*. Lund: Studentlitteratur
- Lagerheim, B. (1994). *Att utvecklas med handikapp: möjligheter och begränsningar hos barnet, familjen och omgivningen*. Stockholm: Almqvist & Wiksell. (242 s)
- Helldin, R. (1998). *Kommunerna och den specialpedagogiska verksamheten. – I dag och i morgon*. Stockholm: LHS Förlag (220 s)
- Läroplaner för den obligatoriska skolan, förskolan och de frivilliga skolformerna. Stockholm: Utbildningsdepartementet (ca 50 s)
- Svenska Unesco. (1996). *Salamanca-deklarationen och handlingsram för undervisning av elever med behov av särskilt stöd*. Svenska Unescorådets skriftserie nr 4/96 (37 s)
- Tideman, M. (red) (1999). *Handikapp synsätt principer perspektiv*. Stockholm: Johansson & Skyttemo Förlag AB.
- United Nations Utrikesdepartementet Socialdepartementet (1995). *Standardregler för att tillförsäkra människor med funktionshinder delaktighet och jämlikhet*. Stockholm: Socialdepartementet Utrikesdepartementet (40 s)
- Österberg, O. (1996). *Samtal om livet i enklass*. Lärarhögskolan i Stockholm: Institutionen för pedagogik. (90 s)